

BANKA
SLOVENIJE

EVROSISTEM

**Ekonomski
odnosi Slovenije
s tujino**

November 2024

BANKA SLOVENIJE

EVROSISTEM

Naslov: Ekonomski odnosi Slovenije s tujino – november 2024

Mesec in leto izdaje: januar 2025

Izdajatelj:

Banka Slovenije
Slovenska 35, 1505 Ljubljana, Slovenija
www.bsi.si

Uporaba in objava podatkov ter delov besedila
sta dovoljeni le z navedbo vira.

© Banka Slovenije

Kazalo

Uvod		4
<hr/>		
1 Plačilna bilanca		4
1.1	Plačilna bilanca – tekoči račun	4
	Blagovna menjava	4
	Storitvena menjava	5
	Primarni in sekundarni dohodki	5
1.2	Plačilna bilanca – kapitalski in finančni račun	5
<hr/>		
2 Zunanji dolg		5
<hr/>		
3 Slike in tabele		7
3.1	Plačilna bilanca	7
	Tekoči račun	8
	Finančni račun	11
3.2	Zunanji dolg	13
<hr/>		
4 Metodologija		15
4.1	Metodološka pojasnila	15
4.2	Posamezni metodološki poudarki	15
	Izkazovanje neposrednih naložb	15
	Obravnava gotovinskih EUR transakcij ter stanj terjatev in obveznosti v pogojih EMU (od leta 2007)	16
	Ocena reinvestiranih dobičkov	16

Uvod

Publikacija Ekonomski odnosi s tujino izhaja mesečno. Vsebuje statistične podatke in opis stanja mednarodnih naložb, zunanjega dolga ter osnovnih gibanj v plačilni bilanci. Podatki so dosegljivi tudi v obliki podatkovnih serij: https://px.bsi.si/pxweb/sl/serije_slo/ pod razdelkom Ekonomski odnosi s tujino.

1 Plačilna bilanca

1.1 Plačilna bilanca – tekoči račun

V prvih enajstih mesecih 2024 je tekoči račun plačilne bilance izkazoval presežek v znesku 3,3 mrd EUR, kar je za 0,5 mrd EUR več kot v enakem obdobju 2023. Storitvena in blagovna menjava sta ustvarili skupaj 4,1 mrd EUR presežka (od tega večino storitvena menjava 3,4 mrd EUR), kar je za 0,3 mrd EUR več kot pred enim letom. V obdobju enajstih mesecev se je medletno povečal presežek blagovne menjave za 0,2 mrd EUR. Primarni in sekundarni dohodki so v enajstih mesecih ustvarili skupaj 0,9 mrd EUR primanjkljaja, ki je bil medletno nižji za 0,2 mrd EUR. **Novembra 2024 je presežek tekočega računa dosegel 0,2 mrd EUR.** Blagovna in storitvena menjava sta ustvarili 0,3 mrd EUR presežka, pri tem je večino presežka, podobno kot vse od sredine leta 2021, ustvarila storitvena menjava. Salda primarnih in sekundarnih dohodkov sta se iz presežka (62 mio EUR) prevesila v primanjkljaj (0,1 mrd EUR). V zadnjih 12 mesecih je tekoči račun dosegel presežek v znesku 3,3 mrd EUR.

Blagovna menjava

Blagovna menjava je v prvih enajstih mesecih 2024 dosegla 0,7 mrd EUR presežka, kar je za 0,2 mrd EUR več kot v enakem obdobju 2023. Izvoz se je medletno povečal za 1,7 %, uvoz pa za 1,1 %. Pokritost uvoza z izvozom je znašala 101,9 %.

Z EU, ki predstavlja okoli tri četrtine tokov izvoza in uvoza, je v prvih enajstih mesecih 2024 znašal primanjkljaj salda blagovne menjave 0,5 mrd EUR, kar je za 0,1 mrd EUR manj kot v enakem obdobju leta 2023. Izvoz v države članice EU je v prvih enajstih mesecih 2024 predstavljal 74,7 % celotnega izvoza in se je v primerjavi z enakim obdobjem predhodnega leta povečal za 1,4 % oz. 0,4 mrd EUR. Najbolj se je povečal izvoz na Hrvaško in sicer za 0,4 mrd EUR, medtem ko se je izrazito zmanjšal izvoz v Avstrijo in Italijo (skupaj za 0,8 mrd EUR). Uvoz iz držav članic EU je predstavljal 77,4 % celotnega uvoza in se je glede na enako obdobje 2023 povečal za 1,2 % oz. 0,3 mrd EUR. Najbolj se je povečal uvoz iz Nemčije (za 0,4 mrd EUR), medtem ko se je izrazil zmanjšal uvoz iz Madžarske in Italije (skupaj za 0,3 mrd EUR).

Izstopa še presežek z Rusko federacijo v znesku 1,0 mrd EUR, ki se je povečal za 0,1 mrd EUR glede na enako obdobje 2023 (izvoz se je povečal, uvoz pa zmanjšal). Podatki o izvozu in uvozu blaga in storitev po posamičnih državah so na voljo [v spletni objavi podatkovnih serij Banke Slovenije](#).

Novembra 2024 je saldo blagovne menjave izkazoval 0,1 mrd EUR presežka, medtem ko je novembra predhodnega leta izkazoval še primanjkljaj (52 mio EUR). Izvoz se je povečal za 1,4 %, uvoz pa zmanjšal za 1,9 %.

Storitvena menjava

Presežek storitvene menjave je v prvih enajstih mesecih 2024 znašal 3,4 mrd EUR, kar je za 0,1 mrd EUR več kot v letu 2023. Izvoz vseh storitev se je v prvih enajstih mesecih 2024 medletno povečal za 3,9 %, uvoz pa za 4,8 %. Najvišji pozitivni saldo so v obeh letih dosegle **transportne storitve**, katerih presežek je v prvih enajstih mesecih 2024 znašal 1,6 mrd EUR in je ostal na podobni ravni kot v enakem obdobju 2023. Drugi najvišji pozitivni saldo so dosegle **storitve potovanj** z 0,8 mrd EUR in so se zmanjšale za 5,5 % glede na enako obdobje predhodnega leta. **Gradbene storitve** so dosegle tretji največji presežek z 0,5 mrd EUR, kar je za 0,1 mrd EUR oz. 16,2 % manj kot v enakem obdobju 2023. Glede na enako obdobje predhodnega leta se je najbolj povečal presežek **ostalnih poslovnih storitev** in sicer za 0,2 mrd EUR, kolikor je tudi znašal v prvih enajstih mesecih 2024.

Tudi v storitveni menjavi predstavlja EU več kot tri četrtine tokov izvoza in uvoza ter glavnino presežka, ki je znašal 2,4 mrd EUR v prvih enajstih mesecih 2024 in se je glede na enako obdobje 2023 zmanjšal za 0,1 mrd EUR.

Novembra 2024 je presežek storitev znašal 0,3 mrd EUR in je ostal na enaki ravni kot novembra 2023.

Primarni in sekundarni dohodki

Primanjkljaj primarnih dohodkov je v prvih enajstih mesecih 2024 znašal 0,4 mrd EUR, in sicer predvsem zaradi primanjkljaja dohodkov od kapitala (1,0 mrd EUR), medtem ko so dohodki od dela in drugi primarni dohodki izkazovali presežek (skupaj 0,6 mrd EUR). Primanjkljaj primarnih dohodkov se je glede na enako obdobje 2023 zmanjšal za 0,1 mrd EUR, predvsem iz naslova povečanja dohodkov od kapitala (povečali so se prejemki iz obresti in iz vrednostnih papirjev). **Primanjkljaj sekundarnih dohodkov je v prvih enajstih mesecih 2024 znašal 0,5 mrd EUR** in je bil za 40 mio EUR nižji kot v letu 2023. Primanjkljaj v tem delu plačilne bilance ima predvsem sektor država (0,3 mrd EUR), največ iz naslova izdatkov (lastna sredstva Unije iz DDV in BND).

1.2. Plačilna bilanca – kapitalski in finančni račun

V zadnjih dvanajstih mesecih salda tekočega in kapitalskega računa skupaj izkazuje 3,1 mrd EUR neto financiranja tujine, ki se odraža v 2,1 mrd EUR visokem presežku finančnega računa. Statistična napaka znaša -1,1 mrd EUR in predstavlja v obsegu 0,9 % bruto tokov tekočega računa na letni ravni.

Novembra je bil kapitalski račun skoraj izravnani, presežek finančnega računa pa je znašal 0,2 mrd EUR. V tem mesecu je bilo 0,8 mrd EUR neto prilivov na gotovini in vlogah, večinoma je šlo za znižanje terjatev centralne banke do tujine. Med večjimi odlivi izstopa 0,6 mrd EUR odliva posojil, predvsem odplačila posojil države, ter 0,3 mrd EUR odliva na instrumentu vrednostni papirji, katerih večina je v obliki nakupov tujih dolžniških vrednostnih papirjev.

Največ neto prilivov v državo v zadnjih dvanajstih mesecih je bilo v obliki gotovine in vlog (2,3 mrd EUR) ter neposrednih naložb (0,7 mrd EUR). Analitični prikaz neposrednih naložb po smeri naložb v tem obdobju pokaže 0,7 mrd EUR povečanih domačih naložb v tujini in 1,4 mrd EUR povečanih tujih naložb v Sloveniji.

Največja neto odlivna postavka finančnega računa v zadnjih dvanajstih mesecih so bili vrednostni papirji (2,9 mrd EUR). Sledijo jim posojila (1,7 mrd EUR) ter rezervna imetja (0,5 mrd EUR).

2 Zunanji dolg

Bruto zunanji dolg je novembra 2024 znašal 60,3 mrd EUR, kar je 2,9 mrd EUR več kot pred enim letom. Raven dolga je tako za 5,7 % nižja kot doseženi BDP leta 2023 (izražen v tekočih cenah). **Neto dolg do tujine** (obveznosti minus terjatve) je v zadnjih štirih letih vse bolj negativen in je novembra 2024 znašal -8,0 mrd EUR, kar pomeni neto upniško razmerje Slovenije do tujine. Novembra 2024 je bila do tujine neto zadolžena država (17,0 mrd EUR), ki je glede na leto prej zadolženost povečala za 1,1 mrd EUR. V manjši meri so neto zadolženost do tujine izkazovala tudi kapitalsko povezana podjetja s tujino, medtem ko so bili vsi preostali sektorji neto upniki tujine.

Raven bruto zunanjega dolga je bila novembra 2024 za 5,1 % višja kot pred enim letom. V tem obdobju so zadolženost do tujine najbolj povečale država (za 1,4 mrd EUR) ter centralna banka skupaj s komercialnimi bankami (oba sektorja skupaj za 1,2 mrd EUR). Dolg države je znašal 23,9 mrd EUR, kar predstavlja 39,5 % delež v celotnem dolgu, medtem ko znaša delež finančnega sektorja 28,5 % celotnega dolga. Vrednost dolga nefinančnega sektorja skupaj s kapitalsko povezanimi podjetji predstavlja 31,9 % celotnega dolga in se je glede na leto prej zvišal za 0,4 mrd EUR. Med finančnimi instrumenti prevladujeta dolg v obliki dolžniških vrednostnih papirjev (36,0 %) ter gotovina in vloge (19,7 %).

Bruto terjatve do tujine so novembra 2024 znašale 68,3 mrd EUR, kar je 7,3 % več kot pred enim letom. V tem obdobju je terjatve do tujine glede na predhodno leto najbolj povečal nefinančni sektor skupaj s kapitalsko povezanimi podjetji (za 2,7 mrd EUR), ki ima tudi sicer najvišjo vrednost terjatev (28,7 mrd EUR). Za 2,0 mrd EUR na 12,2 mrd EUR so terjatve povečale komercialne banke. Centralna banka je ohranila skoraj nespremenjeno raven terjatev (20,5 mrd EUR), podobno tudi država, ki ima sicer desetino vseh terjatev do tujine. Med instrumenti prevladujejo gotovina in vloge (33,5 %) ter dolžniški vrednostni papirji (33,3 %).

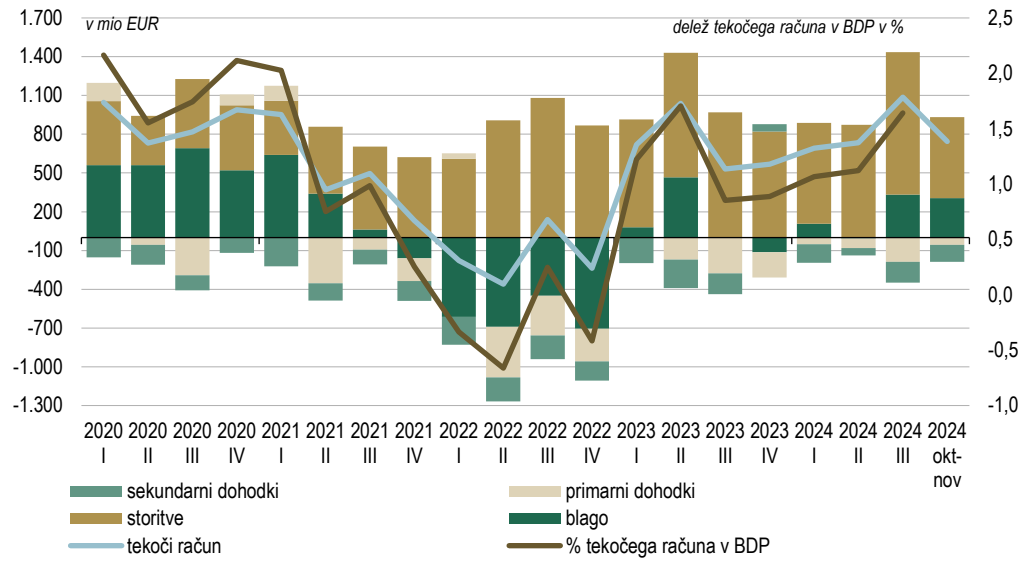
3 Slike in tabele

3.1 Plačilna bilanca

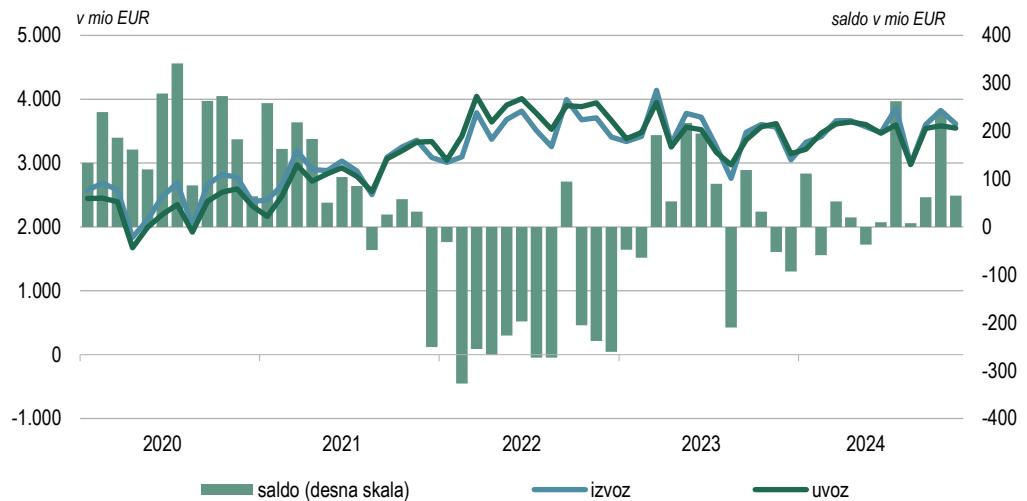
		predhodni podatki, 13. 01. 2025			tokovi v mio EUR	
		januar - november		zadnjih 12	november	
		2023	2024	mesecev	2023	2024
I.	Tekoči račun	2.802,3	3.255,8	3.311,8	266,3	239,5
1.	Blago	523,8	738,4	645,1	-52,1	65,3
1.1.	Izvoz blaga	38.367,4	39.003,4	42.056,1	3.564,7	3.614,8
1.2.	Uvoz blaga	37.843,6	38.264,9	41.410,9	3.616,8	3.549,5
2.	Storitve	3.317,6	3.382,6	3.653,7	256,2	259,7
2.1.	Izvoz storitev	10.838,8	11.264,0	12.330,7	943,7	977,7
2.2.	Uvoz storitev	7.521,2	7.881,3	8.676,9	687,4	718,0
3.	Primarni dohodki	-502,1	-368,0	-503,7	-1,3	-26,7
3.1.	Prejemki	2.734,6	2.877,5	3.179,9	242,6	238,2
3.2.	Izdatki	3.236,7	3.245,5	3.683,5	243,9	264,9
4.	Sekundarni dohodki	-537,0	-497,2	-483,4	63,5	-58,9
4.1.	Prejemki	1.506,5	1.597,5	1.825,2	247,5	120,0
4.2.	Izdatki	2.043,4	2.094,7	2.308,6	184,0	178,9
II.	Kapitalski račun	97,2	-74,5	-163,7	21,1	4,0
1.	Bruto pridobitve/odtujitve neproizvedenih nefinančnih imetij	-145,1	15,8	-216,8	-45,8	5,6
2.	Kapitalski transferi	242,3	-90,4	53,1	67,0	-1,6
III.	Finančni račun	2.622,3	2.531,7	2.069,6	117,2	154,6
1.	Neposredne naložbe	-392,5	-507,8	-687,3	106,9	18,3
	Imetja	1.028,2	1.415,7	1.153,0	190,6	244,7
	Obveznosti	1.420,7	1.923,5	1.840,3	83,6	226,4
2.	Naložbe v vrednostne papirje	-527,0	2.601,7	2.876,0	-48,3	319,8
	Imetja	1.634,8	3.928,6	4.133,7	-86,2	262,0
	Obveznosti	2.161,9	1.326,9	1.257,8	-37,8	-57,8
3.	Finančni derivativi	119,9	-102,3	-84,5	23,4	-0,2
4.	Ostale naložbe	3.372,0	241,4	-285,5	54,0	-183,6
4.1.	Imetja	6.244,5	-213,7	-670,1	-90,5	-701,9
	Ostali lastniški kapital	-3,3	16,0	16,0	-1,5	0,0
	Gotovina in vloge	5.205,8	-1.173,5	-1.232,5	-89,1	-838,5
	Posojila	122,7	15,4	70,3	25,5	148,5
	Zavarovalne, pokojninske in standard. jamstvene sheme	68,0	-43,2	-41,6	1,5	0,0
	Komercialni krediti in predujmi	764,9	821,9	366,7	-82,7	-1,4
	Ostale terjatve	86,5	149,8	151,2	55,8	-10,6
4.2.	Obveznosti	2.872,5	-455,0	-384,6	-144,4	-518,3
	Ostali lastniški kapital	6,1	0,0	-0,2	-0,4	0,0
	Gotovina in vloge	1.705,1	979,0	1.107,9	122,6	-41,0
	Posojila	1.368,2	-1.461,1	-1.628,7	-342,7	-412,8
	Zavarovalne, pokojninske in standard. jamstvene sheme	36,8	35,9	39,8	3,9	0,0
	Komercialni krediti in predujmi	-412,1	101,2	137,4	-8,5	-37,7
	Ostale obveznosti	169,4	-106,1	-40,2	87,3	-20,6
	Posebne pravice črpanja (SDR)	-1,1	-4,0	-0,7	-6,7	-6,1
5.	Rezervna imetja	49,9	298,8	250,9	-18,8	0,3
	Monetarno zlato, SDR in rezervna imetja pri MDS	-7,6	-107,0	-103,0	-6,0	-8,7
	Gotovina in vloge	1,0	-4,2	-1,4	0,2	-0,9
	Vrednostni papirji	57,5	320,9	266,1	-13,0	12,8
	Finančni derivativi	-1,1	-3,3	-3,3	0,0	-2,2
IV.	Neto napake in izpustitve	-277,2	-649,6	-1.078,6	-170,2	-88,9

Tekoči račun

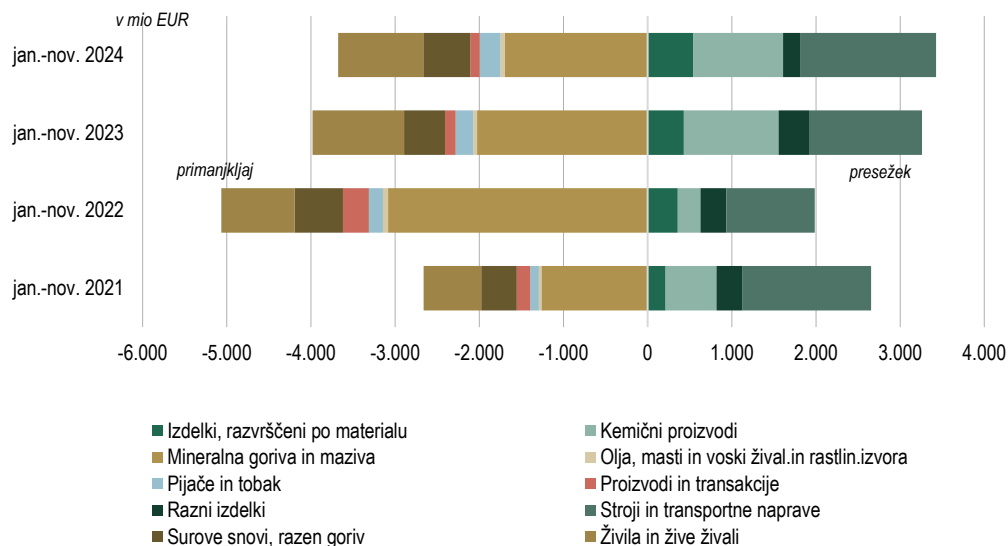
Slika 1: Tekoči račun – struktura tekočega računa in delež tekočega računa v BDP (BDP je vsota štirih četrtletij BDP do obravnavanega četrtletja)

Slika 2: Blago – izvoz in uvoz blaga

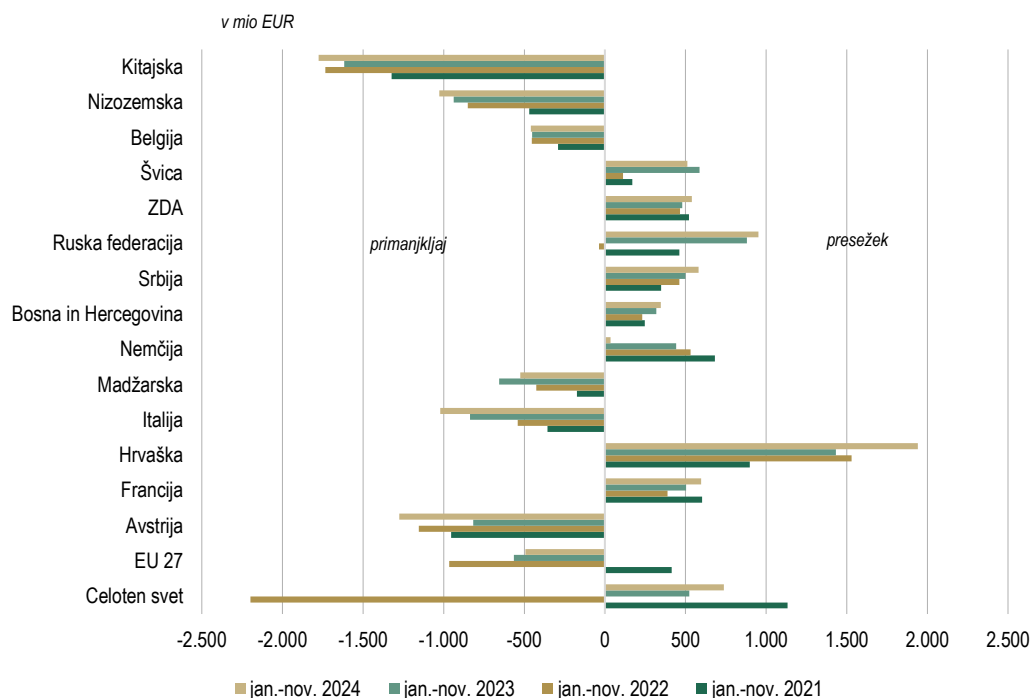

Slika 3: Saldo blagovne menjave po SMTK-1 za obdobje jan.-nov. od leta 2021 do 2024

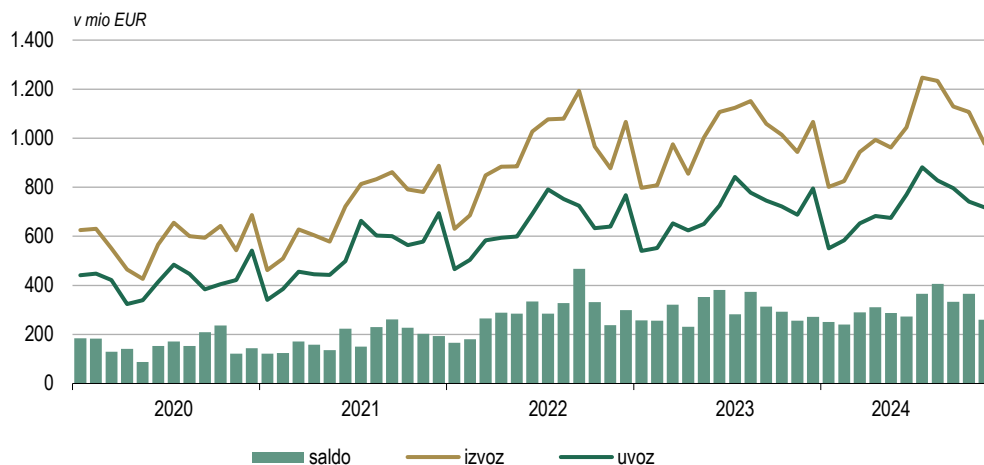

Opomba: vir podatkov SURS, preračuni Banka Slovenije
Razčlenitev po standardni mednarodni trgovinski klasifikaciji, nivo 1 (SMTK-1)

Slika 4: Saldo blagovne menjave po državah za obdobje jan.-nov. od leta 2021 do 2024

Slika 5: **Storitve – izvoz in uvoz storitev**

Slika 6: **Storitve – potovanja, transportne in druge storitve**

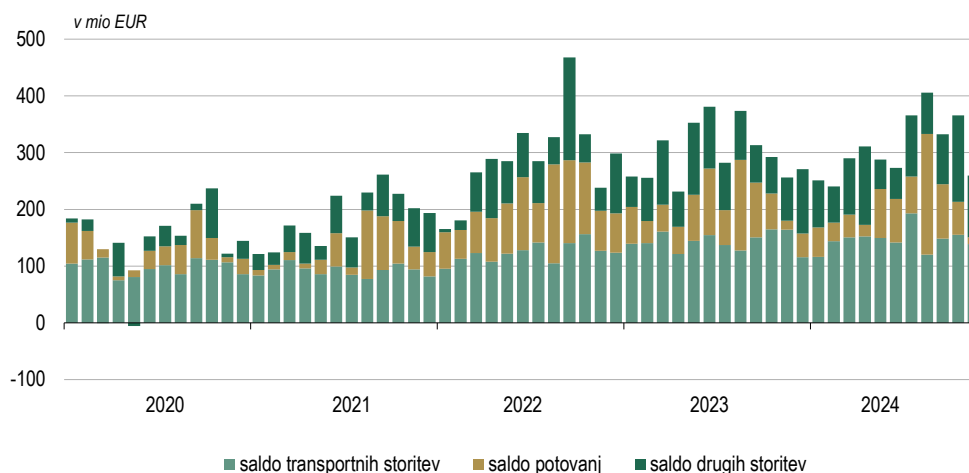
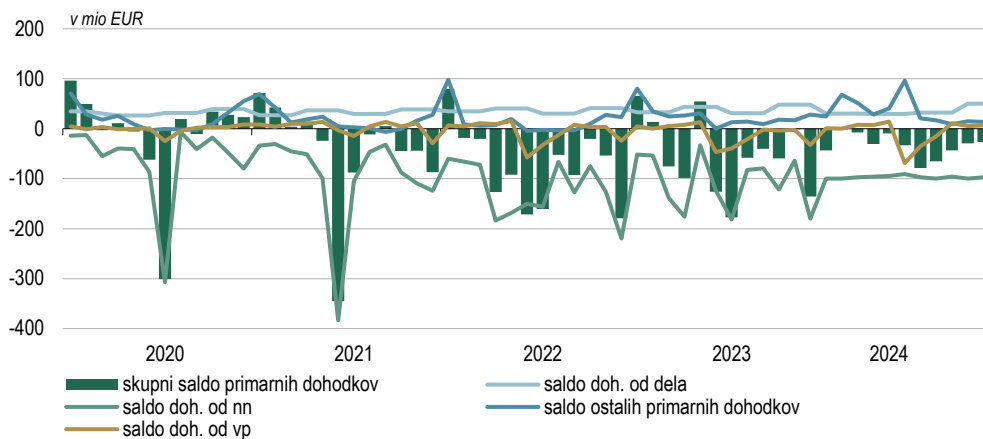

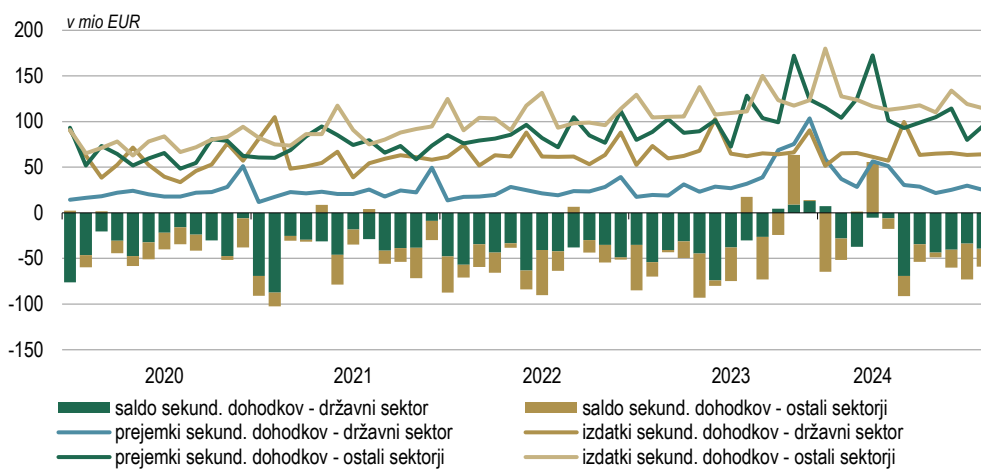
Tabela 2: **Storitve – delež posamezne postavke v celotnem izvozu ali uvozu**

	januar - november									
	izvoz					uvoz				
	2020	2021	2022	2023	2024	2020	2021	2022	2023	2024
	v %									
Storitve predelave blaga, ki je v lasti drugih oseb	3,0	2,4	1,9	2,4	2,3	1,7	2,1	2,2	1,6	1,6
Vzdrževanje in popravila	1,5	1,2	0,9	1,1	1,1	1,5	1,1	1,0	1,2	1,2
Transport	33,4	31,6	30,5	28,2	28,5	22,1	24,6	24,9	19,2	20,3
Potovanja	19,0	20,5	27,5	28,3	28,1	17,4	19,5	24,6	30,2	30,6
Gradbene storitve	9,5	9,1	6,7	7,4	6,5	4,3	4,2	3,7	3,3	3,4
Zavarovalne in pokojninske storitve	2,3	2,6	2,3	2,4	2,6	2,5	2,4	2,2	2,5	2,9
Finančne storitve	1,0	1,1	0,8	1,0	1,0	2,1	1,6	1,0	0,8	0,5
Nadomestila za uporabo intelektualne lastnine	1,2	1,1	1,3	1,4	1,3	4,2	3,9	3,3	3,0	3,4
Telekomunikacijske, računalniške in informacijske storitve	9,3	8,6	8,2	8,2	8,6	11,9	10,5	9,3	9,0	9,4
Ostale poslovne storitve	18,9	20,6	19,0	18,6	19,0	28,8	26,7	24,8	25,9	24,0
Storitve raziskav in razvoja	2,8	3,4	2,9	2,9	2,8	1,1	1,3	1,1	0,9	0,7
Storitve strokovnega in poslovnega svetovanja	5,1	5,2	4,5	4,7	4,6	12,4	12,1	11,3	12,1	10,9
Tehnične, s trgovino povezane in druge poslovne storitve	11,0	12,0	11,5	11,0	11,6	15,3	13,3	12,4	12,9	12,5
Osebnostne, kulturne in rekreacijske storitve	0,9	1,0	0,8	1,0	1,1	2,0	1,8	1,6	1,5	1,5
Državno blago in storitve	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	1,5	1,5	1,4	1,7	1,3
Skupaj	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Slika 7: Primarni dohodki

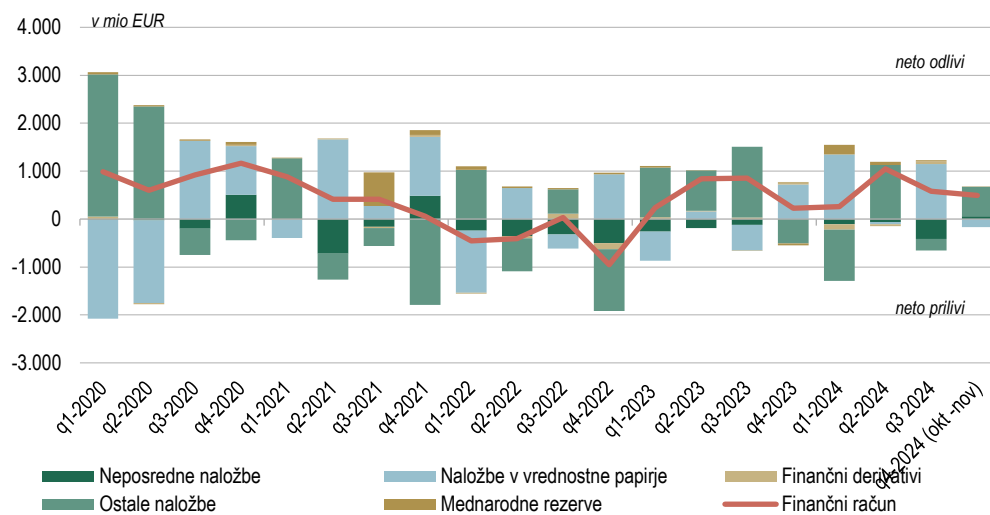

Slika 8: Sekundarni dohodki

Finančni račun

Slika 9: Neto instrumenti finančnega računa

Slika 10: **Sektorska členitev salda finančnega računa**

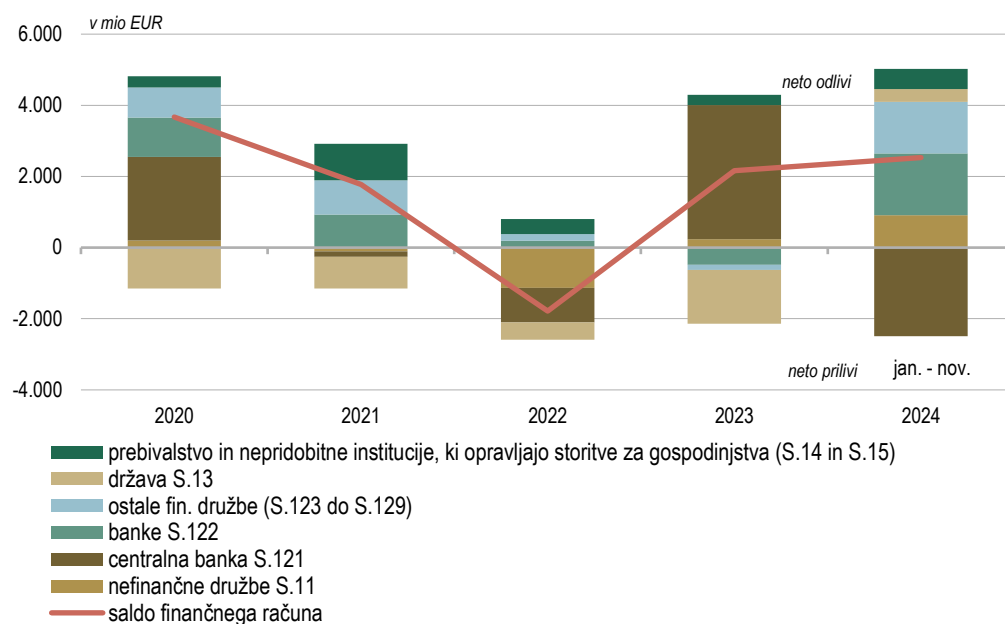

Tabela 3: **Neposredne naložbe**

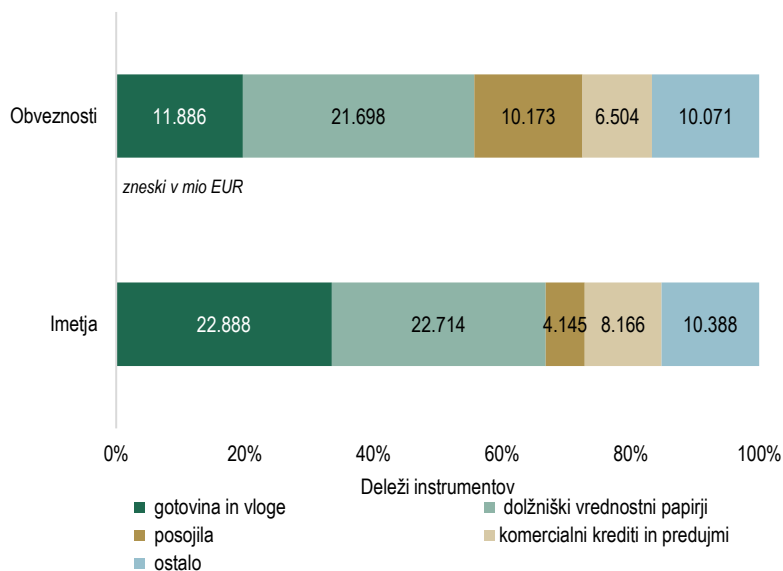
v mio EUR	januar-november		zadnjih 12 mesecev	november	november
	2023	2024		2023	2024
NAČELO IMETJA/OBVEZNOSTI (kot v plačilni bilanci)					
Neposredne naložbe – neto	-392,5	-507,8	-687,3	106,9	18,3
Imetja	1.028,2	1.415,7	1.153,0	190,6	244,7
Lastniški kapital	144,2	240,2	276,1	24,8	12,0
Reinvestirani dobički	359,7	220,6	253,3	32,7	43,0
Dolžniški instrumenti	524,3	954,9	623,6	133,0	189,7
Obveznosti	1.420,7	1.923,5	1.840,3	83,6	226,4
Lastniški kapital	516,2	423,3	395,7	19,4	24,9
Reinvestirani dobički	773,8	553,9	624,3	70,3	127,1
Dolžniški instrumenti	130,7	946,3	820,4	-6,1	74,5
NAČELO SMERI NALOŽBE (za analitične namene)					
Neposredne naložbe – neto	-392,5	-507,8	-687,3	106,9	18,3
Domače v tujini	754,7	687,4	723,8	122,6	137,2
Lastniški kapital	144,2	240,2	276,1	24,8	12,0
Reinvestirani dobički	359,7	220,6	253,3	32,7	43,0
Dolžniški instrumenti	250,8	226,6	194,4	65,0	82,2
Tuje v Sloveniji	1.147,1	1.195,2	1.411,1	15,6	118,9
Lastniški kapital	516,2	423,3	395,7	19,4	24,9
Reinvestirani dobički	773,8	553,9	624,3	70,3	127,1
Dolžniški instrumenti	-142,9	217,9	391,2	-74,1	-33,0

3.2 Zunanji dolg

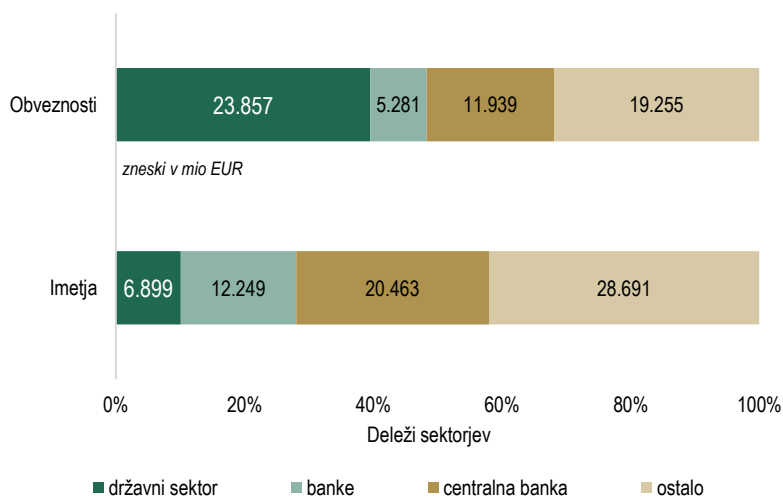
Tabela 4: Zunanji dolg

v mio EUR	31.12.2022	31.03.2023	30.06.2023	30.09.2023	31.12.2023	31.03.2024	30.06.2024	30.09.2024	30.11.2024
Bruto zunanji dolg - obveznosti - stanje	51.810	54.816	55.621	57.166	57.837	59.171	59.540	59.378	60.331
1. Državni sektor	20.076	21.782	21.725	22.327	23.008	23.784	23.165	23.410	23.857
1.1. Kratkoročni	1.960	2.437	2.705	3.005	2.445	2.462	2.385	2.305	1.864
Dolžniški vrednostni papirji	42	56	68	44	20	14	10	0	0
Posojila	1.070	1.366	1.428	1.995	1.372	1.374	1.394	1.269	842
Komercialni krediti in predujmi	65	74	122	103	78	82	99	102	85
Ostale dolžniške obveznosti	782	942	1.087	863	975	992	881	934	937
1.2. Dolgoročni, od tega	18.116	19.345	19.020	19.322	20.564	21.322	20.781	21.105	21.993
Dolžniški vrednostni papirji	15.253	16.491	16.159	16.466	17.404	18.182	17.626	17.950	18.713
Posojila	2.848	2.838	2.838	2.833	3.137	3.132	3.126	3.127	3.252
2. Centralna banka	9.273	9.539	9.839	10.599	11.135	11.043	11.402	11.948	11.939
2.1. Kratkoročni, od tega	8.295	8.571	8.880	9.627	10.182	10.083	10.440	10.999	10.968
Gotovina in vloge	8.262	8.571	8.880	9.627	10.123	10.083	10.439	10.989	10.968
2.2. Dolgoročni, od tega	978	968	959	972	952	960	962	949	971
Posebne pravice črpanja	978	968	959	972	952	960	962	949	971
3. Institucije, ki sprejemajo vloge, razen centralne banke	4.214	4.444	5.244	5.242	5.007	5.205	5.784	5.365	5.281
3.1. Kratkoročni, od tega	1.043	1.145	1.191	1.166	961	1.321	1.120	1.070	1.046
Gotovina in vloge	805	879	918	933	694	869	751	764	828
Dolžniški vrednostni papirji	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Posojila	226	228	254	202	236	337	323	250	193
Ostale dolžniške obveznosti	12	38	19	31	31	115	46	56	25
3.2. Dolgoročni, od tega	3.171	3.299	4.053	4.076	4.046	3.884	4.664	4.295	4.235
Gotovina in vloge	29	34	75	76	99	95	47	72	90
Dolžniški vrednostni papirji	1.431	1.565	2.316	2.302	2.289	2.136	2.954	2.736	2.676
Posojila	1.674	1.666	1.629	1.663	1.620	1.624	1.634	1.460	1.442
Ostale dolžniške obveznosti	30	29	32	34	28	28	27	26	27
4. Ostali sektorji	12.117	12.833	12.470	12.377	12.250	12.407	12.404	11.544	11.847
4.1. Kratkoročni, od tega	7.507	7.595	7.159	7.190	7.108	7.269	7.316	7.069	7.328
Dolžniški vrednostni papirji	15	15	13	13	13	13	0	0	0
Posojila	783	826	805	753	730	711	705	721	719
Komercialni krediti in predujmi	6.460	6.512	6.115	6.189	6.120	6.314	6.373	6.109	6.369
Ostale dolžniške obveznosti	249	242	225	235	245	231	237	238	240
4.2. Dolgoročni, od tega	4.610	5.237	5.311	5.188	5.142	5.138	5.088	4.476	4.519
Dolžniški vrednostni papirji	203	203	202	202	200	201	203	280	310
Posojila	3.936	4.561	4.629	4.500	4.443	4.518	4.466	3.711	3.726
Komercialni krediti in predujmi	25	34	34	42	44	44	45	50	48
Ostale dolžniške obveznosti	446	439	445	444	455	375	374	435	435
5. NN: medpodjetniška posojila	6.131	6.219	6.343	6.620	6.437	6.732	6.785	7.112	7.408
Neto zunanji dolg	-3.344	-3.554	-4.457	-5.737	-5.449	-5.823	-7.194	-7.353	-7.970
Javni in javno garantirani ter zasebni negarantirani dolg	51.810	54.816	55.621	57.166	57.837	59.171	59.540	59.378	60.331
Javni in javno garantirani dolg	30.801	32.736	32.970	34.290	35.500	36.154	35.868	36.628	37.061
Negarantirani zasebni dolg	21.009	22.081	22.651	22.876	22.338	23.017	23.672	22.751	23.271

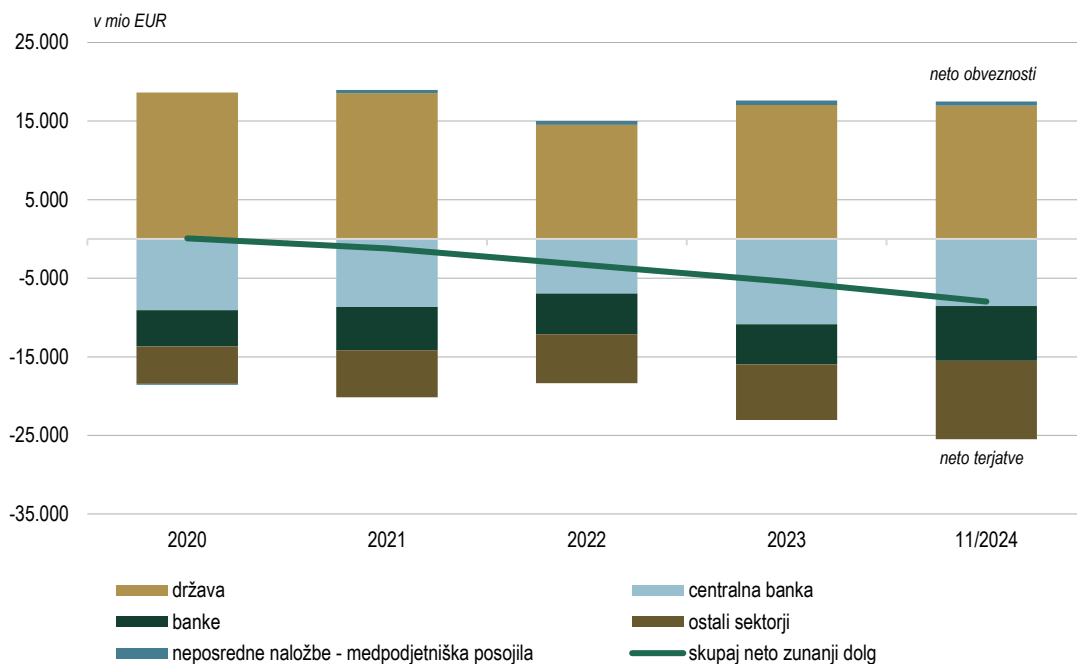
Slika 11: Imetja in obveznosti zunanega dolga glede na vrsto instrumenta v % - november 2024

Slika 12: Imetja in obveznosti zunanega dolga glede na sektor v % - november 2024

Slika 13: Neto zunanji dolg (obveznosti – imetja)

4 Metodologija

4.1 Metodološka pojasnila

Ekonomski odnosi s tujino

Metodologija plačilne bilance in stanja mednarodnih naložb Slovenije temeljijo na priporočilih šeste izdaje Priročnika za plačilno bilanco, ki ga je izdal Mednarodni denarni sklad (Balance of Payments and International Investment Position Manual, IMF, 2009). Zunanji dolg temelji na Priročniku za zunanji dolg (External Debt Statistics Guide for Compilers and Users, IMF, 2014), ki ga je prav tako izdal Mednarodni denarni sklad in je usklajen s prej omenjenim priročnikom.

Plačilna bilanca

Plačilna bilanca je statističen prikaz ekonomskih transakcij med rezidenti določenega gospodarstva in nerezidenti, ki potekajo v določenem časovnem obdobju. Transakcija je interakcija med dvema institucionalnima enotama, ki poteka ob medsebojnem soglasju, ali pa je zakonsko utemeljena in pomeni izmenjavo vrednosti ali transfer.

Stanje mednarodnih naložb

Stanje mednarodnih naložb je statistični prikaz vrednosti oziroma stanja finančnih imetij rezidentov, ki so brezpogojne terjatve do nerezidentov določenega gospodarstva ali so v obliki naložbenega zlata, ki služi kot rezervno imetje, ter vrednosti brezpogojnih obveznosti rezidentov do nerezidentov na določen dan.

Bruto zunanji dolg

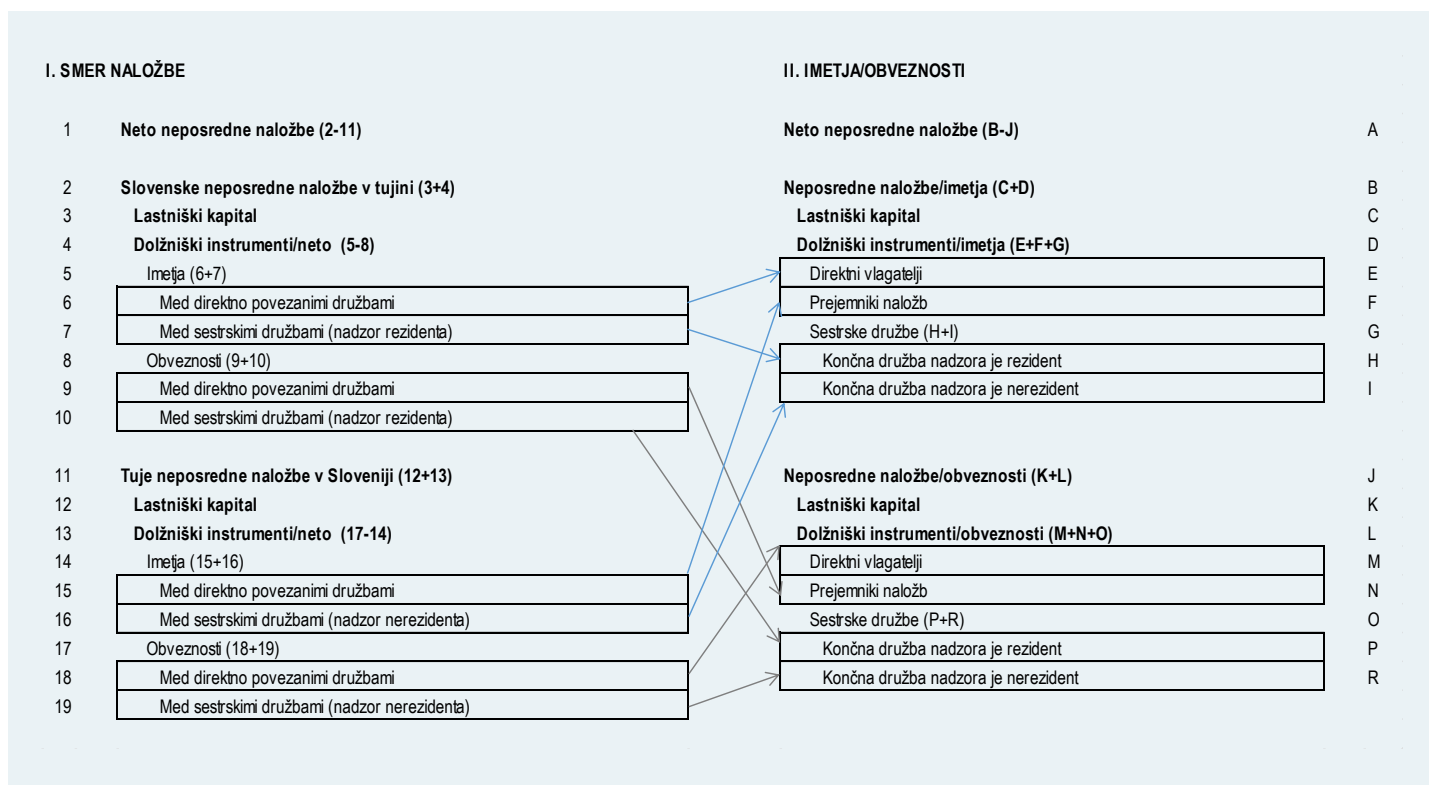
Bruto zunanji dolg je izpeljan iz stanja mednarodnih naložb. Obsega brezpogojne obveznosti, ki zahtevajo plačilo glavnice in/ali obresti v določenem časovnem obdobju v prihodnosti in so hkrati dolg do nerezidenta določenega gospodarstva. Neto zunanji dolg je izpeljan iz razlike med terjatvami in obveznostmi tovrstnih instrumentov do nerezidentov. Koncept zunanjega dolga ne vsebuje vrednosti lastniških instrumentov ter finančnih derivativov.

4.2 Posamezni metodološki poudarki

Izkazovanje neposrednih naložb

V okviru statistike plačilne bilance in stanja mednarodnih naložb se uporablja **načelo**, ki loči **imetja** in **obveznosti** iz neposrednih naložb. Po tem načelu so izkazane tudi neposredne naložbe v tabeli plačilne bilance v tej informaciji ekonomskih odnosov s tujino (stran 7). Za analitične namene se podatki neposrednih naložb še vedno prikazujejo tudi po načelu **smeri naložbe**. Po obeh načelih so podatki neposrednih naložb prikazani v tabeli 3 na strani 12.

Okvir 1: Neposredne naložbe – primerjava metodologije po načelu imetja/obveznosti in po načelu smeri naložb

Obravnavanje gotovinskih EUR transakcij ter stanje terjatev in obveznosti v pogojih EMU (od leta 2007)

Slovenija izkazuje **tehnične terjatve/obveznosti do evrosistema** (v postavki imetja oziroma obveznosti / gotovina in vloge / centralna banka / kratka ročnost), ki so enake razliki med zneskom bankovcev, ki po kapitalnem ključu pripadajo Sloveniji, in zneskom bankovcev, ki jih je centralna banka dejansko izdala. Dohodek iz tega naslova se uvrsti med primarne dohodke v tekočem računu plačilne bilance.

Hkrati se izkaže tudi **neto obveznost/terjatev iz naslova izvoza/uvoza gotovine** (v postavki obveznosti / gotovina in vloge / centralna banka / kratka ročnost in terjatve / gotovina in vloge / prebivalstvo / kratka ročnost) kot razlika med zneskom bankovcev, ki po kapitalnem ključu pripadajo Sloveniji, in oceno celotne gotovine v obtoku v Sloveniji.

Ta sistem knjiženja transakcij v praksi v plačilni bilanci lahko povzroči večje statistične napake, saj temelji na oceni gotovine v obtoku, ki je zelo težko izmerljiva.

Ocena reinvestiranih dobičkov

Podatki o reinvestiranih dobičkih za leto 2024 še niso na voljo, zato je v mesečne podatke vključena ocena (od triletnega mesečnega povprečja dejanskih podatkov o celotnih dobičkih, zmanjšanih za izredne dobičke (vir so letna poročila o naložbah), se odštevajo dividende in drugi dobički, izplačani v tekočem mesecu).